

Mythologia, Francfort, 1581 - VIII : Quam sapienter Deorum multitudo antiquorum ad unum Deum referatur

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre VIII

Ce document est une version augmentée de :

[Mythologia, Venise, 1567 - VIII, 00 : Quam sapienter Deorum multitudo antiquorum ad unum Deum referatur](#)

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre VIII

[Mythologie, Paris, 1627 - VIII, 01 : Comme quoy la multitude des Dieux des Anciens se peut sagement rapporter à un seul Dieu](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre VIII

[Mythologie, Lyon, 1612 - VIII, 00 : Comme la multitude des Dieux des anciens se peut sagement rapporter à un seul Dieu](#) est une traduction de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la noticeÉquipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Conti, Natale, *Mythologia*Francfort, 1581 - VIII : Quam sapienter Deorum multitudo antiquorum ad unum Deum referatur, 1581

Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle)

Consulté le 14/01/2026 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/6019>

Copier

Présentation du document

Publication Francfort, André Wechel, 1581

Exemplaire Regensburg (Allemagne), Staatliche Bibliothek, 999/Hist.pol.1307

Format in-8

Langue(s) Latin

Pagination p. 818-819

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 28/12/2018 Dernière modification le 25/11/2024

NATALIS CO- MITIS MYTHO- LOGIÆ

LIBER OCTAVVS.

*Quàm sapienter Deorum multitudo antiquorum
ad unum Deum referatur.*

DMIRABILIS profectò fuit, ac propè di-
uina maiorum nostrorum sapientia, or-
natissime Campeggi, qui primi religio-
nem & Deorum immortalium metum in-
ter homines introduxerunt; non solum
quia nulla ciuitas, nullus hominum cœtus,
nulla domus sine religione diutius potest consistere: sed etiam
quia per hanc multiplicem fabularum varietatem nullam
mundi partem, nullumque locum esse demonstrant, qui di-
uina Deorum præsentia vacare possit. Nam quanquam Chri-
stianæ veritatis participes esse non potuerunt, quia nondum
summum veritatis lumen Christus veræ religionis præcepta
tradiderat, tamen pro suis viribus, & quantum acie humani
ingenij prospicere potuerunt, demonstrare conabantur ne-
minem clam vllum facinus vel turpe vel honorificum suscipe-
re posse, quod non continuò à Dis observaretur. Atque hos
res humanas curare demonstrabant, cum ritus factorum, &
ceremonias, & preces, & proprium singulorum cultum, vel ad
placandos, vel ad aliquid petendum, instituisent. Illud enim
fuit eorum qui fabulas excogitarunt, consilium, vt Deum
cuncta videre, cunctaque audire ostenderent: quos ego vel
Pythagora, vel Socrate, vel omnibus illis, qui postea vocati
sunt philosophi, multò sapientiores fuisse iudico. Nam etsi
non erat perfecta illa religio antiquorum, neque prorsus ad
probitatem instructa, tamen id vitio dare non conuenit, quo-
niam nihil perfectum & planè absolutum nasci solet. Illi igitur

tut, ut nullam mundi partem, nullumque locum vel priuatum vel publicum Deo vacuum esse monstrarent, ne quis sceleratus arbitraretur se Deos latere posse, & nauigantium, & agricolarum, & militantium, & pastorum, & venatorum, & quidvis aliud facientium Deos proprios esse dixerunt: quia vulgus & imperita multitudo percipere non poterat, quo pacto fieri posset cum vnus sit Deus, ut is omnia videret eodem tempore, quae sunt vbique & dicuntur in infinito propè hominum numero. Vulgus enim pro suo ingenio plerumque diuinam naturam metitur, & quae nimis admirabilia sibi videntur, quamuis à diuina natura non abhorreant, repellit ac pro falsis habet: quia tanquam malè affectus stomachus validiora admittere non potest. Hæc ipsa causa fecit, ut arbitror, ut tantam Deorum multitudinem introduxerint antiqui, cum Deum vbique esse, omniaque illius nutu gubernari demonstrare conarentur, cui pro negotiorum varietate diuersa nomina tribuerunt. Nam vim diuinam cælum, & vniuersas mundi partes superiores gubernantem, Iouem Deorum patrem appellarunt: cuius vim eam, quæ sub terris esset, vocarunt Plutonem, atque illum Iouis fratrem nominarunt. Cum verò in aquis eadem vis considerabatur, quas diuina providentia omnino carere non putabant, Neptunum dixerunt, atque hunc ipsum etiam crediderunt Iouis esse fratrem: cum per aëra penetraret, rursus vim ipsam diuinam nuncuparunt Junonem, eamque censuerunt esse sororem Iouis. Atque omnes vires denique per ipsa elementa diffusas à superioribus & originem ducere, & pendere arbitrati sunt, quas omnes quasi ab vno fonte in multos riuulos & naturam earum explicantes diduxerunt. Atque ut summam dicam, si rem diligentiùs inuestigemus, omnes propè antiquorum Deos vel Iouis fratres, vel filios, vel nepotes, vel aliqua affinitate coniunctos, inueniemus. Ex quo patet nihil aliud significare voluisse antiquos, quam vnum esse Deum, vnum rerum omnium gubernatorem, cuius vis esset in omnes res diffusa, qui vnus cuncta videret, & audiret, & regeret. Verum ad institutum opus hæc accedamus, & de Oceano primò transigamus.

De Oceano. CAP. I.

FF 2